

ЕНЕРГИЙНА СТРАТЕГИЯ
НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ ДО 2020 г.
ЗА НАДЕЖДНА, ЕФЕКТИВНА И
ПО-ЧИСТА ЕНЕРГЕТИКА

Становище на Българската Федерация на Индустриалните
Енергийни Консуматори БФИЕК

03/02/2011

Българската Федерация на Индустриалните Енергийни Консуматори БФИЕК представлява асоциирания интерес на енергоинтензивните производства в България. В БФИЕК членуват 16, значими за икономиката на България, фирми

Енергийната стратегия е основополагащ документ на националната енергийна политика. За индустриалните енергийни консуматори енергията и политиките в областта на енергетиката, икономиката и индустрията, са основен фактор на конкурентоспособността. Проблемите и предизвикателствата в енергетиката, неминуемо оказват влияние не само върху нейните позиции на регионалните и световни пазари, но имат свое отражение и върху тенденциите в развитието на

Политиките в сектор енергетика и климат са фактор на конкурентоспособност за индустриите представени в БФИЕК.

брутния вътрешен продукт (БВП) и заетостта.

България има огромен потенциал в ресурсодобивните и преработващи производства. Навсякъде по света тези

индустрии са енергоинтензивни и в този смисъл силно чувствителни към състоянието на енергийния сектор. Същевременно трябва да подчертаем, че развитието на такива отрасли е мощен фактор, благоприятстващ реалния ръст и стабилното развитие на българската икономика. Износът на продукти на индустрията произвежда значителна добавена стойност, подобрява търговското салдо и е мощен двигател за излизане от кризата.

България е с уникална структура на индустриални производства и затова смятаме, че в енергийната стратегия трябва да бъдат ясно дефинирани политики, насочени към индустрията.

Ще си позволим да преставим нашите коментари и въпроси по отношение на оповестения проект за текст на Енергийната стратегия на България до 2020г.

Енергийната стратегия 2020 съдържа ценни, но твърде общи твърдения относно развитието на българската енергетика до 2020 година. От стратегията не могат да бъдат изведени практическите инструменти за постигане на заложените цели. В стратегията липсват важните приоритети за индустриалните енергийни консуматори.

Няма оценка на въздействието на стратегията върху индустриалните производства, както и липсва реалистичен сценарий за ръст на българската икономика до 2020 год. Не е ясно как ще бъде прекратено кръстосаното

субсидиране от индустрията към бита, което трябва да се планира поетапно. Според членовете на БФИЕК решенията в областта на енергетиката могат значително да повлияят на перспективите за развитието и подобряването на конкурентноспособността на българската индустрия и в този смисъл заложеният средногодишен ръст на БВП (3%), с който работи стратегията е силно песимистичен.

В стратегията липсва ясно дефинирана политика, съобразена с нуждите на енергоинтензивните отрасли. „Енергия за българската индустрия” трябва да е един от основополагащите принципи на Стратегията.

Процесът на либерализация на енергийните пазари трябва да се ускори. В Стратегията не са дефинирани цели за увеличаване на обема на свободния пазар в България до 2020 год. Повече потребители трябва да бъдат стимулирани да участват на свободния пазар през следващите години.

Стратегията правилно отбелязва, че съществуващите технологии за производство на енергия от ВЕИ са скъпи. Обществото ни ще се натовари и вследствие на повишените разходи за присъединяване на ВЕИ към мрежите и осигуряване на балансирането на тези мощности. Поради това стратегията насочва фокуса към изграждането на разпределени ВЕИ, при които няма разходи по присъединяване и балансиране. Там трябва да са насочени и стимулите за инвестиции. Проектът на Енергийна стратегия залага цел за ВЕИ от над 18.8% при национален ангажимент по пакета „Климат – Енергетика ” от 16%. Според членовете на БФИЕК в целевия сценарий трябва да бъде заложен дял на ВЕИ в крайното енергийно потребление от не повече от 16%.

Стратегия не внася яснота, как ще се развие цената на електроенергията до 2020 год. Според БФИЕК Енергийната стратегия трябва да съдържа ясно дефиниран механизъм за справедливо разпределение на разходите между пазарните участници. Индустриалните потребители на енергия са наясно, че кръстосаното субсидиране в българската енергетика не може да бъде прекратено изведнъж, но този въпрос трябва да бъде поставен на дневен ред. БФИЕК апелира да се

разработят политики, насочени към енергийно бедните потребители. Ако кръстосаното субсидиране продължи ще се забави и повишаването на енергийната ефективност в домакинствата. Забавянето ще струва много повече на енергетиката и на държавата.

Несъмнено Стратегията правилно разпознава, като един от основните си приоритети, повишаване на енергийната ефективност при процесите на производство и преобразуване на енергия. Загубите по производство, пренос и разпределение на електроенергия достигат по неофициални данни до над 60%. При процесите на пренос и разпределение за бита загубите са драстично големи в сравнение със същите показатели на водещите икономики.

Българската Федерация на Индустриалните Енергийни Консуматори очаква Правителството да бъде информирано за затруднението, което търговията с емисии на парникови газове създава за енергоинтензивните производства. Директните и индиректни разходи, предизвикани от политиката за намаляване на емисиите, застрашава родните производства. Политиките, свързани с намаляване на емисиите довеждат до повишаване на разходите за производствените компании. По този начин в търсене на търговски предимства и повишена конкурентоспособност в рамките на глобалните пазари, тези компании ще са принудени да изместят своите производства в страни с либерална политика спрямо емисиите.

Съществува заплахата при директното прилагане на някои твърде ниски стойности на бенчмарк към новите производства (инсталации) включени в ЕСТЕ да доведе до сериозни вътрешни смущения на европейския пазар и много висока уязвимост по отношение на страни където разходите за емисии са по-ниски или не съществуват - Китай, САЩ, Турция и др. Това ще бъде много сериозна заплахата за енергийно интензивните сектори. В Енергийната стратегия, конкретно в дела за ЕСТЕ, не е дефинирана позиция и визия за решаване на евентуалните проблеми в индустрията.

В Стратегията трябва да се зложат мерки за стимулиране на отраслите, застрашени от "carbon leakage". Като неизменна част на Стратегията трябва да се състави и списък на застрашените индустрии. БФИЕК подкрепя намаляването на емисиите и планиране на политики намаляващи негативните ефекти от търговията с емисии. Ефикасното участие на България при формирането на европейската политика спрямо емисиите и застрашените отрасли е от изключително значение за устойчивото развитие на българската икономика.

Според членовете на БФИЕК, Енергийната стратегия на Р България до 2020 год. е крачка към реструктурирането на българската енергетика. Всяко забавяне на нейното приемане би застрашило развитието на сектора на енергетиката по същия начин както липсата на инструменти за нейното прилагане. Индустриалните енергийни консуматори силно се надяват, че Правителството ще използва политическия си мандат, за да прекрати тенденцията, Енергийната стратегия на България да бъде документ без практическа приложимост. А БФИЕК изразява готовност да работи съвместно с МИЕТ в рамките на процеса на вземане на решения в дългосрочна перспектива. Ние вярваме, че единствено посредством обмен на информация, статистика и становища между индустрията и Правителството ще бъде възможно да се вземат конструктивни решения в енергийния сектор и през следващото десетилетие.

Силна енергетика се нуждае от силна индустрия и обратно.